

Nr 453.

Av herr Mogård, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nya bestämmelser om medlemskap av finska församlingen i Stockholm samt tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 205 ang. nya bestämmelser om medlemskap av finska församlingen i Stockholm samt tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg föreslås att svenska medborgare tillhörande dessa församlingar skall ha rätt till fritt utträde ur desamma och understöd från kyrkofonden till dessa församlingars prästerskap på grund av minskat skatteunderlag. Finska församlingen och dess kyrkoherde har av principiella skäl villigt och enhälligt tillstyrkt den tvångsvisa anslutningens upphävande för svenska medborgare och därvid förutsatt, att frågan om kompenstation för minskat skatteunderlag, som kan allvarligt hota församlingens ekonomiska existens, *samtidigt* avgöres. Därför har församlingen i likhet med utredningsmannen tagit sikte på en anslutning till Stockholms kyrkliga samfällighet som enda tänkbara alternativ. Detta församlingens önskemål understrykes, då det ej framkommit i propositionen. Tillika må framhållas att man ej nödvändigt — såsom propositionen synes förutsätta — behöver tänka sig samma lösning för den finska församlingen som för de tyska. De reella förutsättningarna är mycket olika. Dessa församlingar har visserligen tillkommit ungefär samtidigt och under liknande förhållanden, men finska församlingen i Stockholm är den enda nationella finska församlingen i Sverige och intar i flera hänseenden en särställning.

Sverige och Finland har under ca 700 år varit förenade, och Finland blev ju mot sin vilja lösryckt från Sverige. Finska medborgare kan därför ej jämföras med andra utlänningar, i varje fall icke med icke-nordiska medborgare. Härför talar ju även de särskilda konventioner, som ingåtts mellan de nordiska rikena i medborgarskaps- och äktenskapsfrågor, passfrihet m. m. Dessa bestämmelser vittnar om en intimare gemenskap mellan Sverige och Finland än mellan andra icke-skandinaviska länder.

Förbindelserna mellan Sverige och Finland torde städse förbli livliga, varför ett mycket stort antal inflyttade kommer att vara finska medborgare. F. n. uppgår antalet finska medborgare i Sverige till ca 60 000, varav ca 25 000 i stockholmsområdet, vilket även motiverar behovet av en särskild finsk församling i Sveriges huvudstad. Även för kortare tider vistas

som bekant städse ett stort antal från Finland tillresande personer i Stockholm.

Den finska församlingen i Stockholm utgör en viktig kontaktpunkt, dit ej blott enskilda personer utan även svenska myndigheter kan vända sig i olika angelägenheter, då det gäller finska medborgare och finska förhållanden. Denna tillgång anlitas även i stor utsträckning för närvarande av både pastorsämbeten, barnavårds- och sociala myndigheter, justitiedepartementets medborgarskapsbyrå m. fl. Finskt gudstjänstspråk är ej heller främmande för svenska förhållanden, då ju ett stort antal församlingar i norra Sverige använder detta språk. Finsktalande medborgare från denna landsända kan, då de flyttar till Stockholm, betjänas på sitt modersmål, varför finska församlingen således är en tillgång även för dem.

Det bör även påpekas, att anslutningsbestämmelserna är olika för finska och tyska församlingarna så till vida, att till finska församlingen även icke-evangeliska trosbekännare kan vara anslutna. Detta är av stor betydelse särskilt för de talrika grekisk-ortodoxa trosbekännare, som från Finland — särskilt från Karelen — inflyttat och alltjämt inflyttar till Sveriges huvudstad. Dessa är i regel enbart finskspråkiga. Det är därför för dem en förmån att de får tillhöra finska församlingen i folkbokföringshänseende men även i andra avseenden. Att här likforma den finska församlingen med de tyska, till vilka endast evangelisk-lutherska trosbekännare kan vara anslutna, såsom skett i propositionen, är opåkallat, i synnerhet som det är känt, att finska församlingen ej vill uppge sin ekumeniska karaktär, som den anser som en tillgång.

Tanken på en förvandling av den finska församlingen till en utlandsförsamling, mot vilken åtgärd församlingens 400-åriga tradition såsom svensk församling talar, skulle medföra, att svenska medborgare, vilka f. n. utgör drygt 2 000 och vilka tillhör församlingen på grund av födelse eller tidigare finskt medborgarskap, ej längre skulle kunna tillhöra densamma, ehuru många livligt önskar det. Stockholms domkapitel ser ock i församlingen en tillgång för svenska kyrkan, som ej borde offras. Det kan vara värt att citera, vad biskopen i Stockholm vid sin visitation år 1950 av finska församlingen yttrade: "Finska församlingen intar en särställning inom Stockholms kyrkoliv, och jag hoppas, att församlingen kommer att föras in i en allt starkare förbindelse med stiftets övriga församlingar, event. genom inlemmande i den kyrkliga samfälligheten. Detta skulle även kunna bidra till att stärka förbindelsen mellan Sveriges och Finlands kyrkor."

Till slut må framhållas att den i propositionen nämnda upplösningen av finska församlingen skulle i Finland, där frågans behandling följes med stor uppmärksamhet, uppfattas som bristande generositet, hittills okänt i de nära förbindelserna mellan de två brödraländerna.

Med stöd av de synpunkter, som här anförts, föreslås därför,
att riksdagen i anledning av proposition nr 205 ville i
anslutning till vad som föreslagits av Stockholms domkapi-
tel och församlingsdelegerade samt av kammarkollegium
besluta finska församlingens anslutning till Stockholms
kyrkliga samfällighet.

Stockholm den 18 april 1953.

Bertil Mogård.
